

62è aniversari de l'acabament de la Segona Guerra Mundial

Monument als voluntaris catalans. Barcelona, 8 de maig de 2007

El Sr. Lluís Martí (president de l'Amical de Catalunya d'Antics Guerrillers Espanyols a França)

Molt honorable president, senyors diputats, senyors i senyores, companys i companyes, amics i amigues, un any més ens reunim aquí per retre homenatge als qui van donar la vida en la lluita contra el nazifeixisme. Ho fem també per recordar, per no oblidar, per no perdre la memòria de tot el que va significar per a la humanitat la Segona Guerra Mundial, de què avui commemorem el seixanta-dosè aniversari de la seva fi a Europa.

Commemorem avui la fi a Europa d'una guerra exterminadora, que se saldà amb més de 50 milions de morts a tot el món i que comportà la destrucció de pobles i ciutats; la pèrdua total de la indústria, amb la destrucció de fàbriques, vies de comunicació, ponts, carreteres i vies ferroviàries; la dispersió de grans masses de població civil, que van trigar anys en alguns casos, si és que ho van aconseguir, a reintegrar-se als seus llocs d'origen, i infinitat de famílies que van quedar desfetes per sempre més.

Avui recordem aquí la més gran hecatombe, la més gran tragèdia, el més gran atemptat que mai s'ha comès contra la civilització i l'esdevenidor de la humanitat. I això, amics, no solament són paraules; són fets contrastats, fets que encara avui ens produeixen esgarrifança tan sols en recordar-los.

L'Espanya d'aquell temps, l'Espanya franquista, que es va alinear del costat del nazifeixisme, aquella guerra, la perdé. I és aquesta la raó per la qual la dictadura mai no va commemorar l'acabament d'aquella gran tragèdia.

No va ser el mateix per a una part dels espanyols, encara que proporcionalment molt petita, i em refereixo als republicans espanyols a l'exili, allà on fossin, però sobretot a França, on molts lluitaren contra el nazifeixisme i van fer costat als aliats, de manera que pogueren gaudir de la victòria. Homes i dones de la nostra associació, l'Amical de Catalunya dels Antics Guerrillers Espanyols a França, alguns encara presents aquí, combateren amb les forces franceses d'interior contra les tropes nazis d'ocupació, igual que exiliats republicans espanyols ho varen fer com a guerrillers a la Unió Soviètica.

Cal dir que demà, que és el dia que se celebra a l'antiga Unió Soviètica aquesta efemèride, companys de la nostra associació seran presents a Ucraïna i participaran en l'ofrena floral al mausoleu on són gravats entre altres els noms de combatents espanyols, entre els quals es poden llegir els noms d'alguns catalans.

Des de fa més de vint anys, i amb la complicitat del Parlament de Catalunya, la nostra associació ha convocat aquest acte, acte a què des de fa uns anys assistim convidats per aquest mateix Parlament i en què ens acompanyen, com

sempre ho han fet, companys i companyes i representants d'altres associacions de clar contingut antifeixista. Hi assistim i continuarem fent-ho no per jactar-nos del que fou una gran victòria, la victòria sobre el nazifeixisme, sinó per commemorar la fi d'un malson que mai no s'hauria d'haver produït.

Alguns de nosaltres, fa uns anys hauria dit ómolts de nosaltresô som testimonis de dues guerres, per la qual cosa creiem que tenim prou autoritat per proclamar que no hi ha cap guerra que pugui ser considerada lícita o justa. No hi ha cap guerra, com ara mateix la de l'Iraq, que pugui ser qualificada de necessària o d'inevitable. Les guerres únicament beneficien qui, en benefici propi o per sortir d'una crisi, les provoca. Mai, en cap cas, les guerres no beneficien l'ésser humà, que es veu forçat a participar-hi i que és, malauradament, qui es fa matar.

Avui commemorem el seixanta-dosè aniversari de la fi d'una guerra, la Segona Guerra Mundial. Tant de bo que poguéssim dir aquí que commemorem la fi de totes les guerres.

Moltes gràcies a tots.

(Aplaudiments.)

El president

Il·lustres membres de la Mesa, diputats, diputades, representants de les diverses associacions que avui compartim la commemoració d'aquest acte, molt bon dia a tothom. Deixeu-me també fer un bon dia especial justament als que estan al darrere, que són el futur, justament perquè em fa l'efecte que el missatge més important que podem donar avui és que les generacions que hi ha aquí, les que ho van viure en pròpia carn, són aquí precisament perquè no torni a passar mai més el que va passar, i això en bona part és a les mans dels més joves. Per tant, és molt important que avui siguin aquí i siguin conscients de l'acte que estem fem.

Un acte que, en definitiva, commemora la rendició incondicional de l'Alemanya nazi, ara fa seixanta-dos anys, davant les forces aliades a la Segona Guerra Mundial. Es tancava un funest capítol de la història de la humanitat. El règim nazi s'havia expandit per Europa fent ús de la força militar, del terror i de la repressió en massa.

Calia enfrontar-s'hi per aturar l'horror, per defensar la llibertat, la llibertat de pobles i nacions d'arreu d'Europa, de milions i milions de persones, i també la dels seus fills, la dels seus néts, la de tots els que ara som aquí. Calia lluitar per la llibertat, i les catalanes i els catalans hi van ser presents.

Justament en un moment que acabàvem de perdre, un cop més, la pròpia llibertat, temporalment assolida durant la Segona República, patíem l'única d'una llarga dictadura franquista, la dictadura dels qui s'havien alçat en armes contra la legitimitat democràtica de la República. La dictadura que van imposar els qui havien guanyat una sagnant guerra civil amb el suport, precisament, de l'Alemanya nazi i de la Itàlia feixista de Mussolini.

Sí, els catalans havíem perdut un cop més la pròpia llibertat, però el compromís dels catalans i les catalanes amb la llibertat forma part de la nostra història, forma part del caràcter d'una nació que al llarg de gairebé tres segles ha

mantingut la seva llengua i la seva identitat, precisament, per sobre d'oposicions i de repressions.

Catalunya i la llibertat són la mateixa cosa, ens havia dit el president Companys, detingut pels nazis i afusellat pel franquisme. Perquè, potser convé repetir-ho ara, en aquests moments, en ple segle XXI, quan tenim la democràcia consolidada i les institucions d'autogovern funcionant: Franco era un feixista, era un dictador que va assassinar, va tenir responsabilitat directa en l'assassinat de milers i milers de persones al nostre país. Franco era aquest personatge, un assassí, un feixista. I segurament que hi ha coses amb les quals no es pot fer broma.

Voluntaris catalans es van afegir a aquella nova gran guerra, com ho havien fet també a la Primera Guerra Mundial. Voluntaris catalans, un cop més, van donar la seva vida en defensa de la llibertat, per la d'altres països, però amb l'esperança d'estar també, d'alguna manera, lluitant per la pròpia.

Aquells voluntaris, aquells herois, mereixen el reconeixement que llavors no van poder tenir a la seva terra. Mereixen agraïment per cada dia de pau i de democràcia que des de llavors s'ha gaudit a Europa. Ells van ajudar, van participar, van actuar per fer-ho possible. Mereixen el record permanent, ocupar sempre un lloc destacat en la memòria col·lectiva de la nostra nació.

El seu record, i el record d'allò a què s'enfrontaren, és imprescindible per no oblidar el valor real de paraules com pau, democràcia i llibertat. És molt senzill utilitzar-les quan se'n gaudeix, però ens convé no oblidar la importància del que signifiquen, la facilitat amb què les podem perdre i la dificultat que té recuperar-les.

Aturar l'horror nazi va costar anys i milions de vides, en la més gran i mortífera guerra mai coneguda, la Segona Guerra Mundial.

Avui en commemorem la fi, celebrem la derrota del nazisme, la victòria de la pau i de la llibertat. Una victòria que podem commemorar cada any, però que, sobretot, hem de refermar cada dia.

Avui, amb aquesta ofrena als voluntaris catalans que van lluitar en la Segona Guerra Mundial, amb qui sempre estarem en deute, expressem una vegada més el nostre compromís de mantenir-ne viu el record, de mantenir viva la lluita per la pau, la democràcia i la llibertat.

Moltes gràcies.

(Aplaudiments.)